

T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES

ESAS NO : 2021/194
KARAR NO : 2021/260
KARAR TR : 03/05/2021

ÖZET: Ki isel verilerin if a edilerek özel hayatın gizlili inin ihlal edildi i ileri sürülerek, bu hak ihlalleri nedeniyle u ranılan ma duriyetin giderilmesi istemiyle açılan davanın, ADL YARGI YER NDE çözümlenmesi gerekti i hk.

K A R A R

Davacı : Y.K.
Davalı : Adalet Bakanlığı 1

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı, hangi mahkemenin, hangi tarih ve sayılı kararı ile hangi suçtan dolayı bir ki inin tutuklu ya da hükümlü oldu u olmak üzere foto raf, kamera kaydı, ses kayıtları, mektup, ziyaretçi kayıtları gibi kayıtların ki isel veri olup bu verilerin güvenli ini sa lamanın, ilgisiz ve yetkisiz ki ilerinin ula abilece i ekilde if a edilmemesinin anayasal bir zorunluluk oldu unu, özel ve resmi kurumlara ceza evi aracılı ı ile yaptı ı birtakım ba vurularına ya hiç cevap verilmedi i ya i lemsiz iade edildi i ya yetkisiz oldu u iddia edilerek bakmaktan kaçınıldı ı ya da dilekçe ile hiç alakası olmayan, dalga geçer gibi cevaplar verildi i, iade edilen evrakı inceledi inde, *Silahlı Terör örgütüne Üye Olma Suçundan Çanakkale 1. Sulh Ceza Hâkimli i'nin 05/10/2016 tarih ve 2016/283 sayılı tevkif müzekkeresi ile tutaklanan...* denilerek üst yazı ve ekindeki belgelerde açık kimlik bilgilerine yer verildi i, bu üst yazılar ile if a edilen ki isel verilerin, infaz makamları ve ilgili dosya kapsamında olmak üzere ilgili soru turma makamı ve kovu turma, istinaf, temyiz makamları hariç hiçbir ahsa, makama, savcılık ve mahkemeye verilmemesi gereken veriler oldu unu, ahsına yöneltilen bu çok a ır ithamın gerek bireyler, gerek resmi ve özel kurulu lar üzerinde olumsuz ve nefret dolu a ır tepkiler ile kar ılanaca ını belirterek, özel hayatın gizlili inin ihlaline sebebiyet verildi i ileri sürülerek, her bir hak ihlaline sebebiyet veren eylem için 9.000 TL manevi tazminata hükmedilmesi ve her eylem tarihinden geçerli karar verilecek miktara yasal faiz uygulanması, ihlaller bir arada zincirleme olarak de erlendirilecek ise 199.000 TL manevi tazminata ve yasal faiz uygulanmasına karar verilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmı tır.

II. UYU MAZLI A L K NBA VURU SÜREC

A. Adli Yargıda

2. Salihli nfaz Hakimli ince, ba vuru konusunda görev ve yetkisinin bulunmadı ı gerekçesiyle dilekçenin esasa girmeden reddine, talebin a ır ceza mahkemesince de erlendirilmesine karar verilmi , yapılan itiraz üzerine, Salihli A ır Ceza Mahkemesi 07/12/2020 tarihli ve D. . 2020/1051 sayılı kararı ile, istem konusunda idari yargı yeri görevli oldu undan görevsizlik kararı verilmesi gerekti i belirtilerek, itirazın kabulü ile Salihli nfaz Hakimli ince verilen kararın kaldırılmasına karar vermi tir.

3. Salihli nfaz Hâkimli i 11/12/2020 tarihli ve E.2020/1704, K.2020/1700 sayılı **kararı** ile, yapılan yazı maların idari i lem niteli inde olup, yargısal nitelik ta ımadı ı, bu yöndeki hukuka aykırılıklar nedeniyle meydana gelen zarara ili kin tazminat istemiyle açılan davanın çözümünün idari yargı yerine ait oldu u gerekçesiyle ba vurunun reddine karar vermi , verilen karar itiraz edilmeden kesinle mi tir.

4. Davacı, aynı istemle idari yargı yerinde dava açmış tır.

B. dari Yargıda

5. **Manisa 2. dare Mahkemesi 25/02/2021 tarihli ve E.2021/114 sayılı kararı** ile, davada, davacının yapmış oldu u ba vuruların, tutuklu bulundu u ceza infaz kurumu müdürlü ü aracılı ıyla gönderildi i kurumlara yazılan üst yazılarda davacının ki isel verilerinin if a edildi i, ki isel verilerin yetkisiz ki iler ve makamlar ile payla ılmasının Anayasa ile güvence altına alınan özel hayatın gizlili inin ihlaline sebebiyet verdi i iddia edildi inden, 4675 sayılı Kanun kapsamında bulundu u anla ılan ikayetleri karara ba lamanın nfaz Hâkimli inin görevinde oldu u düzenlemesine istinaden, bu konulardaki ikayetlere bakmakla görevli olan adli yargı yerinin aynı ikayetten kaynaklanan manevi tazminat istemine ili kin davaya da bakmaya görevli oldu u gerekçesiyle 2247 sayılı Uyu mazlık Mahkemesinin Kurulu ve leyi i Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için Uyu mazlık Mahkemesine ba vurulmasına ve davanın incelenmesinin Uyu mazlık Mahkemesince karar verilmeye kadar ertelenmesine karar vermiş tir.

III. LG L HUKUK

6. 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin nfazı Hakkında Kanun'un "*Hükümlünün mektup, faks ve telgrafları alma ve gönderme hakkı*" ba lıklı 68. maddesi öyledir:

"(1) Hükümlü, bu maddede belirlenen kısıtlamalar dı nda, kendisine gönderilen mektup, faks ve telgrafları alma ve ücretleri kendisince kar ılanmak ko uluyla, gönderme hakkına sahiptir.

(2) Hükümlü tarafından gönderilen ve kendisine gelen mektup, faks ve telgraflar; mektup okuma komisyonu bulunan kurumlarda bu komisyon, olmayanlarda kurumun en üst amirince denetlenir.

(3) Kurumun asayi ve güvenli ini tehlikeye dü üren, görevlileri hedef gösteren, terör ve çıkar amaçlı suç örgütü veya di er suç örgütleri mensuplarının haberle melerine neden olan, ki i veya kurulu ları pani e yöneltecek yalan ve yanlış bilgileri, tehdit ve hakareti içeren mektup, faks ve telgraflar hükümlüye verilmez. Hükümlü tarafından yazılmış ise gönderilmez.

(4) Hükümlü tarafından resmî makamlara veya savunması için avukatına gönderilen mektup, faks ve telgraflar denetime tâbi de ildir."

7. 4675 sayılı nfaz Hâkimli i Kanunu'nun "*Amaç ve kapsam*" ba lıklı 1. maddesi öyledir:

"Bu Kanunun amacı, infaz hâkimliklerinin kurulu , görev, çalı ma esas ve usullerini düzenlemektir.

(De i ik ikinci fıkrada:14/4/2020-7242/1 md.) Bu Kanun, ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde bulunan hükümlü ve tutuklular hakkında yapılan i lemlere veya bunlarla ilgili faaliyetlere ya da Cumhuriyet savcısının ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ili kin verdi i kararlara yönelik ikâyetleri incelemek ve karara ba lamak, ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ili kin hâkim veya mahkeme tarafından verilmesi gerekli kararları almak, i leri yapmak ve kanunlarla verilen di er görevleri yerine getirmek üzere kurulan infaz hâkimliklerine ili kin hükümleri kapsar.

8. "*nfaz Hâkimliklerinin Görevleri*" ba lıklı 4. maddesi öyledir:

“ nfa z hâkimliklerinin görevleri unlardır:

1. Hükümlü ve tutukluların ceza infaz kurumları ve tutukevlerine kabul edilmeleri, yerle tirilmeleri, barındırılmaları, ısıtılmaları ve giydirilmeleri, beslenmeleri, temizliklerinin sa lanması, bedensel ve ruhsal sa lıklarının korunması amacıyla muayene ve tedavilerinin yaptırılması, dı arıyla ili kileri, çalı tırılmaları gibi i lem veya faaliyetlere ili kin ikâyetleri incelemek ve karara ba lamak.

2. Hükümlülerin cezalarının infazı, mü ahadeye tâbi tutulmaları, açık cezaevlerine ayrılmaları, izin, sevk, nakil ve tahliyeleri; tutukluların sevk ve tahliyeleri gibi i lem veya faaliyetlere ili kin ikâyetleri incelemek ve karara ba lamak.

3. Hükümlü ve tutuklular hakkında alınan disiplin tedbirleri ve verilen disiplin cezalarının kanun, veya di er mevzuat hükümlerine aykırı oldu u iddiasıyla yapılan ikâyetleri incelemek ve karara ba lamak.

4. Ceza infaz kurumları ve tutukevleri izleme kurullarının kendi yetki alanlarına giren ceza infaz kurumları ve tutukevlerindeki tespitleri ile ilgili olarak düzenleyip intikal ettirdikleri raporları inceleyerek, varsa ikâyet niteli indeki konular hakkında karar vermek.

5. (Ek:14/4/2020-7242/4 md.) Cumhuriyet savcısının ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ili kin verdi i kararlara kar ı yapılan ikâyetleri incelemek.

6. (Ek:14/4/2020-7242/4 md.) Ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ili kin mahsup, ceza zamana umu ve hükümlünün ölümü hâllerinde verilecek kararlar da dahil olmak üzere hâkim veya mahkeme tarafından verilmesi gerekli kararları almak ve i leri yapmak.

7. Kanunlarla verilen di er görevleri yapmak.

Kanunlarda ba ka bir yargı merciine bırakılan konulara ili kin hükümler saklıdır.”

9. “ nfa z hâkimli ine ikâyet ve usulü” ba lıklı 5. maddesinde, ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde hükümlü ve tutuklular hakkında yapılan i lemler veya bunlarla ilgili faaliyetlerin ya da Cumhuriyet savcısının ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ili kin verdi i kararların kanun veya di er mevzuat hükümlerine aykırı oldu u gerekçesiyle bu karar, i lem veya faaliyetlerin ö renildi i tarihten itibaren onbe gün, herhalde yapıldı ı tarihten itibaren otuz gün içinde ikâyet yoluyla infaz hâkimli ine ba vurulabilece i hükmüne ve “ nfa z Hâkimli ince ikâyet Üzerine Verilen Kararlar” ba lıklı 6. maddesinin üçüncü fıkrasında, “ nfa z hâkimi, inceleme sonunda ikâyeti yerinde görmezse reddine; yerinde görürse, yapılan i lemin iptaline ya da faaliyetin durdurulmasına veya ertelenmesine karar verir” hükmüne ve son fıkrasında “ tiraz, infaz hakimli inin yargı çevresinde bulundu u a ır ceza mahkemesine yapılır. nfa z hâkimi aynı zamanda bu mahkemenin üyesi oldu u takdirde itirazla ilgili karara katılamaz.” hükümlerine yer verilmi tir.

IV. NCELEME VE GEREKÇE

A. lk nceleme

10. Uyu mazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın ba kanlı nda, Üyeler ükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 03/05/2021 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, dare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre ba vuruda bulunulmu oldu u, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyu mazlık Mahkemesine gönderildi i ve usule ili kin herhangi bir noksanlık bulunmadı ı anla ıldı ndan görev uyu mazlı mın esasının incelenmesine oy birli i ile karar verildi.

B. Esasın ncelenmesi

11. Raportör-Hâkim Gülten Fatma BÜYÜKEREN'in, davanın çözümünde adli yargının görevli oldu u yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim Ç FTÇ 'nin adli yargının, Danı tay Savcısı Yakup BAL'ın idari yargının görevli oldu u yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra; gere i görü ülüp dü ünüldü:

12. Dava, ki isel verilerin if a edilerek özel hayatın gizlili inin ihlal edildi i ileri sürülerek, bu hak ihlalleri nedeniyle u ranılan ma duriyetin giderilmesi istemiyle açılmış tır.

13. Olayda, davacı iddiasının, yukarıda hükümlerine yer verilen 4675 sayılı nfaz Hâkimli i Kanunu'nun 4. maddesinde yer alan ...dı arıyla ili kileri...konusuna ili kin olup, bu ikayetleri incelemenin ve karara ba lamanın nfaz Hâkimli i'nin görevinde oldu u düzenlemesine istinaden, bu konulardaki ikayetlere bakmakla adli yargı yerinin görevli oldu u belirlenmi olup, aynı ikayetten kaynaklanan tazminat istemli davalara da adli yargı yerinde bakılaca ı, ancak Uyu mazlık Mahkemesinin adli yargı içerisinde hangi yargı merciinin bu davalara bakmakla görevli oldu u hususunda karar verme yetkisi bulunmadı ı gözetildi inde, bu belirlemenin ilgili yargı kolunun kendi içerisinde yapılması gerekti i sonucuna varılmış tır.

14. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Manisa 2. dare Mahkemesince yapılan ba vurunun kabulü ile, Salihli nfaz Hâkimli ince verilen 11/12/2020 tarihli ve E.2020/1704, K.2020/1700 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmi tir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADL YARGININ GÖREVL OLDU UNA,

B. Manisa 2. dare Mahkemesince yapılan BA VURUNUN KABULÜ ile, Salihli nfaz Hâkimli ince verilen 11/12/2020 tarihli ve E.2020/1704, K.2020/1700 sayılı GÖREVS ZL K KARARININ KALDIRILMASINA,

03/05/2021 tarihinde OY B RL LE KES N OLARAK karar verildi.

Ba kan
Celal Mümtaz
AKINCI

Üye
ükürü
BOZER

Üye
Mehmet
AKSU

Üye
Biol
SONER

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN